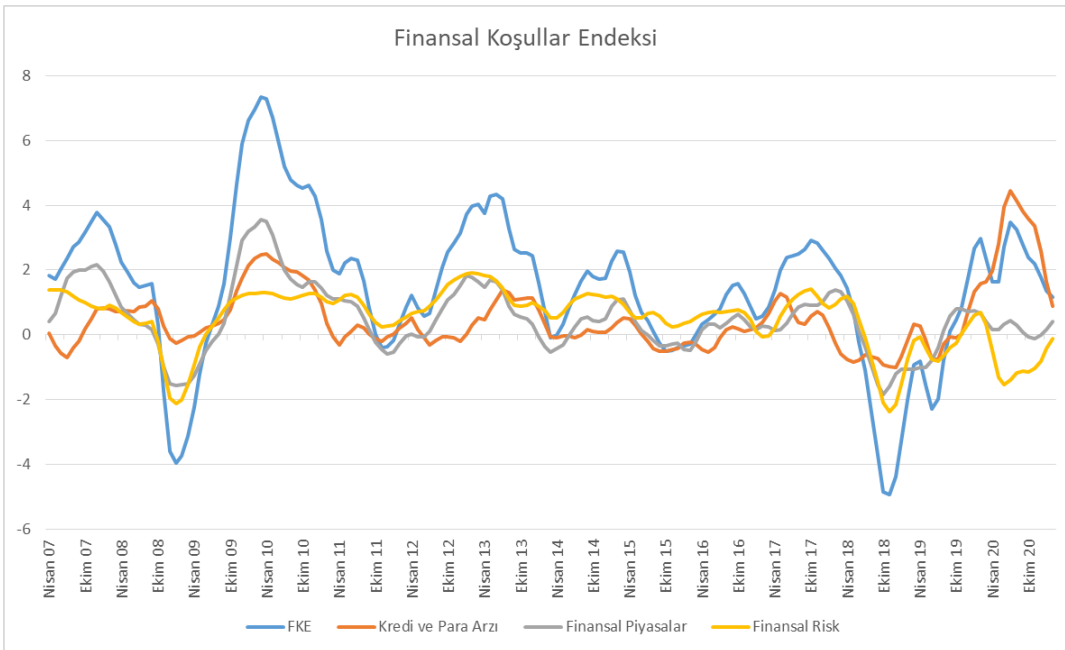

FİNANSAL KOŞULLAR ENDEKSİ – ŞUBAT 2021

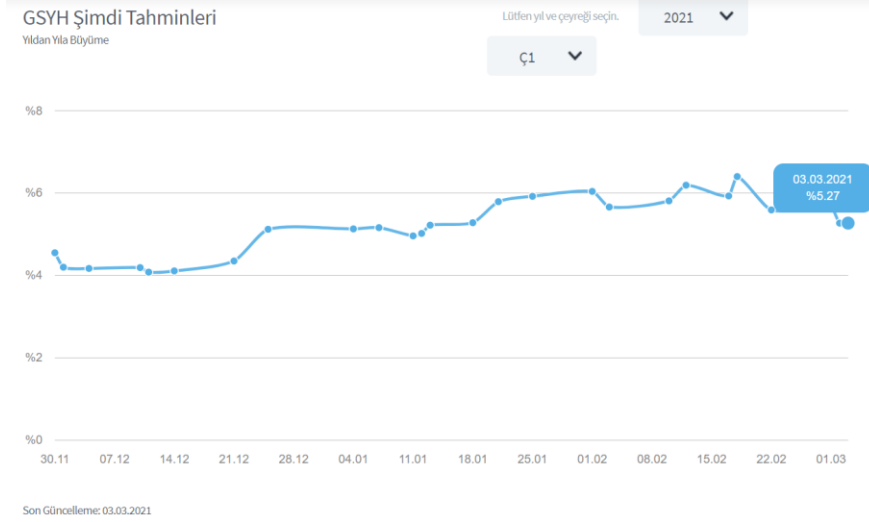
Özlem Derici Şengül - Barış Soybilgen

Geçen yılın Mart ayında Türkiye’de etkileri görülmeye başlayan COVID-19 salgını sonrasında ekonomiye sağlanan parasal desteklerle birlikte finansal koşullarda önemli gevşeme görülmüştü ancak Ağustos itibariyle kredi ve para arzı ile finansal piyasalardaki gelişmelerin etkisiyle finansal koşulların sıkılaşılmaya başladığına şahit olduk. Hatırlatmak gerekirse Finansal Koşullar Endeksi (FKE), kredi ve para arzı, finansal piyasalar ve finansal risk olmak üzere 3 alt endeksten oluşuyor ve endekste 0 ile artı 2 arası seviye finansal koşullarla ilgili nötr görünüme, artı 2’nin üzeri finansal koşulların gevşek olduğuna, 0’ın aşağısı finansal koşulların sıkı olduğuna işaret ediyor. Geçen sene salgının hemen öncesi olan Şubat ayında 2.96 olan FKE’nin önce Nisan ayında 1.62’ye gerilediğine, salgının etkilerine karşı TCMB’nin gevşek para politikasının yanı sıra kredi teşvikleri sayesinde Temmuz ayında 3.48 değerini alarak yılbaşından beri en yüksek seviyeye ulaştığını gördük. Eylül ayında TCMB tarafından faiz artırımlarının başlaması ile düşmeye başlayan FKE, sonrasında Kasım ayında ekonomi yönetiminin değişmesinin ardından kredi koşullarının daha da sıkılaşması nedeniyle Şubat’ta 1.17’ye kadar geriledi. Alt endeksler bazında bakıldığında reel tüketici kredileri ile para arzı değişkenlerine karşılık ticari kredi faizlerindeki artışın endeksi aşağı çektiğini görüyoruz. Geçen sene Şubat sonunda %11.5 civarındaki ticari kredi faizleri bu yılın Şubat ayında %19.0’un üzerinde seyrediyor. Öte yandan USDTRY ve BIST’in yıllık değişimlerinden oluşan finansal piyasalar alt endeksi kurun yıllık bazda halen önemli ölçüde değer kaybına işaret etmesine rağmen güçlü BIST performansı nedeniyle FKE’yi yukarı çekmiş. BIST 100 endeksi Şubat sonu itibariyle önceki senenin aynı dönemine göre %38.8 değer kazancına işaret ediyor. 5 yıl vadeli CDS ve 3 aylık kur volatilitelerinden oluşan finansal risk alt endeksi ise Şubat ayında hala finansal riskin Türkiye ortalamasının üstünde olduğunu işaret ederken önceki aya nazaran daha iyileşmiş durumda. Önümüzdeki dönemde piyasada volatilitenin artması, Lira’da nominal değer kaybının güçlenmesi, kredi maliyetlerinin artması ihtimali finansal koşulları daha fazla zayıflatabilir.

Finansal koşullar endeksi GSYH'a belli bir gecikmeyle etki ettiği için 2021 birinci çeyrek GSYH büyüme tahminimiz olan %5.27'yi değiştirmedir. Yeni değişkenler geldikçe Simditahmin modelimizden çıkan GSYH büyümesi tahminlerimizi güncelliyor olacağız.

FKE nedir?

Finansal koşullar bir ekonomide faiz, kur, varlık fiyatları ve kredi koşulları gibi finansal değişkenlerin iktisadi faaliyet üzerinde ne ölçüde kısıtlayıcı veya destekleyici olduğunu gösteren kavramdır (Kara ve ark., 2016). Finansal koşullar endeksi (FKE) ise finansal koşulları oluşturan değişkenleri kolay bir biçimde takip etmeye ve değerlendirmeye yarayan, CEFIS tarafından finansal koşullara etki edeceği düşünülen 11 değişkenin ağırlıklarının bir faktör modeli yardımıyla belirlendiği bir endekstir. İnteraktif FKE endeksimize <https://chart-studio.plotly.com/~Soybilgen/1/#/> adresinden ulaşabilirsiniz.

